

İstanbul Sözleşmesi'nden Çekilmek, Kadına Karşı Şiddeti Önleme Görevini Terk Etmektir

1 Ağustos 2014'te yürürlüğe giren İstanbul Sözleşmesi'nin 6. yılında Türkiye Devleti Sözleşmeden çekilmeyi konuşuyor. 6 yılda kadına yönelik şiddette tırmandığı halde sözleşmenin etkin şekilde uygulanmasını değil kaldırılmasını gündeme getirmek devletin kadına yönelik şiddeti önleme görevini terk etmesi anlamına geliyor.

Türkiye, 9 yıl önce (2011), İstanbul'da törenle imzaya açılan Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadele Hakkındaki Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni, diğer adıyla İstanbul Sözleşmesi'ni ilk imzalayan ülke olmuştu. O gün hükümette olup imza atan aynı siyasi parti bugün kadınlara vermiş olduğu şiddeti önleme, şiddete maruz kalanları koruma, faileri gerektiği şekilde cezalandırma sözünü yerine getirmekten vazgeçeceğini ilan etti.

İstanbul Sözleşmesi'ne ilişkin son birkaç yıldan bugüne göz yumulan karalama kampanyalarının devlet tarafından da benimsendiği, Numan Kurtulmuş'un son açıklamasının hemen üzerine Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yapmış olduğu "Çalışıp, gözden geçirin. Halk istiyorsa kaldırın." açıklaması ile resmi nitelik kazanmıştır. AKP MYK toplantısında İstanbul Sözleşmesi'nin iptalinin görüşülmesi ve bazı tarihlerin telaffuz edilmesi bu resmîyetin son derece kaygı verici göstergeleridir.

İstanbul Sözleşmesi, kadınlar ve çocuklar başta olmak üzere, herhangi bir ayırım gözetmeksizin, bir insanın cinsiyeti üzerinden zulme maruz bırakılmasının önlenmesi, zulme maruz bırakılanların korunması ve bırakanların gerektiği şekilde cezalandırılması için devletlere yol haritası çizen, atılması gereken somut adımlar konusunda kılavuzluk eden uluslararası bir uzlaşma metnidir. Türkiye'nin de kurucularından olduğu Avrupa Konseyi'nin hazırladığı sözleşme, 45 ülke ve Avrupa Birliği tarafından imzalanmıştır. Kadınlara yönelik şiddetle mücadele konusunda en önemli uluslararası belge olarak bir dünya sözleşmesi olma yolunda hızla ilerlemektedir. Bugün Kazakistan ve Tunus gibi çeşitli kıtalardan birçok ülke Avrupa Konseyi üyesi olmadıkları halde bu sözleşmeye taraf olmak için gerekli işlemleri tamamlamaktadır. İstanbul Sözleşmesi kadınlara ve çocukların hayatlarını korumak için verilen bir sözdür ve bu "sözden dönmek", günde en az 3 kadının öldürüldüğü, bilindiği kadarıyla yılda 28.360 çocuk istismarının yaşandığı bir ülkede kadınları ve çocukları ateşe atmaktır.

İstanbul Sözleşmesi Temel İnsan Haklarına Dayanır; İnsan Hakları Tartışılmaz!

İstanbul Sözleşmesi, başta cinsiyeti nedeniyle kadınlara uygulanan şiddet olmak üzere şiddete uğrayan her bireyi korumayı ve şiddeti önlemeyi esas alan uluslararası bir sözleşmedir. Dolayısıyla sözleşmeden çekilmek, sözleşmenin referans aldığı ve Türkiye'nin de taraf olduğu tüm temel insan hakları belgelerini de tartışmalı hale getirmek anlamına gelecektir.

Dahası, Anayasa'daki eşitlik ilkesinden, şiddeti önlemek ve maruz bırakılanları korumakla ilişkili diğer yasalardan vazgeçildiğinin, devlet olarak kadın erkek eşitliği ve kadına karşı şiddeti önleme politikasını terk ettiğinin tüm dünyaya ilan edilmesidir.

İnsan hakları belgeleri ister Avrupa ya da Asya'da bir şehirde; isterse iki kıtayı buluşturan İstanbul'da imzaya açılmış olsun, Doğu'nun ya da Batı'nın icadı değil, devletlerin imzalayarak vardıkları uzlaşmayı yansıtan evrensel uzlaşma metinleridir.

Gündelik siyasete, konjonktüre göre kabul edilen ya da terkedilen alelde kelime yığınları değil, adı üzerinde insanların haklarıyla, canları ile ilgilidir. Tartışma konusu yapılması insanların elbette bu haklarından vazgeçecekleri anlamına gelmeyecektir. Ancak korkutucu olan yasaların caydırıcı etkisi zarar göreceği için hak ihlalleri artacaktır.

İstanbul Sözleşmesi'nin İptali İçin Gösterilen Sebepler Toplumu Yanıltmak ve Asıl Niyeti Gizlemek Amaçlıdır

İstanbul Sözleşmesi ve Sözleşmeye paralel iç hukuk düzenlemesi olan 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Kanunu'na karşı belli çevreler uzun süredir çarpıtılmış iddialar ileri sürmektedir. Bu iddialar Sözleşme'nin ve 6284 sayılı yasanın "aile yapısını bozduğu, nafaka yükümlülüğü getirdiği, ailenin dağılmasını ve boşanmaları artırdığı, özelde Sözleşme'nin eşcinselliği teşvik ettiği" gibi 9 yıl önce bu yasal metinleri törenle yürürlüğe koyan karar vericileri etkilemek, kamuoyunu yanıltmak amacıyla ortaya atılan asılsız, mantık dışı söylemlerdir.

Sözleşmede nafaka ile ilgili bir düzenleme yoktur. Tartışmalara sebep olan 4. madde; ev içinde şiddete uğrayan herkesi; kadın, çocuk, yaşlı, erkek, engelli gibi pek çok grubu cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasi veya başka tür görüş, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, medeni hal, göçmenlik statüsü gibi, herhangi bir nedenle ayrımcılık yapmaksızın korumayı temin eder. Aynı ayrımcılık yasağı Anayasa'da da mevcuttur. Sözleşme cinsel kimliklere ilişkin devletlere şiddetten ve ayrımcılıktan koruma yükümlülüğü getirmektedir.

Sözleşmenin felsefesini ve öngördüğü bütünsel politikayı oluşturan ana tema, hayatın tüm alanlarında kadın erkek eşitliğini sağlamaktır. Sözleşme karşıtlarının öne çıkardığı gerekçeler başka olsa da, asıl sebep sözleşmenin şiddeti cinsiyet eşitsizliğinin bir sonucu olarak tanımlaması ve kadınlarla erkeklerin eşit olduğu fikrini temel almasıdır. Aileyi parçalayan asıl olgunun şiddet olduğu bu denli açıkken, şiddeti önleme amaçlı bir toplumsal metni "aileyi ve toplumu parçalayacağı" iddiasıyla yok etmeye kalkışmak aslında eşitlik fikrini yok etmeye yönelik bir hamledir. Dolayısıyla İstanbul Sözleşmesi'ni savunmak, sadece cinsiyet eşitliği talep edenlerin değil, inanç, etnik köken, dil, mezhep, felsefi görüş ve bunun gibi nedenlerle ayrımcılığa maruz bırakılan tüm toplumsal kesimlerin en acil gündemi olmalıdır.

EŞİTLİK İçin Kadın Platformu'nu oluşturan 310'dan fazla kadın ve LGBTQ örgütü ve destekleyen 150 ye yakın sivil toplum örgütü olarak;

Sözleşmeden geri çekilme niyet beyanları son bulana kadar nöbetteyiz. 5 Ağustos günü Sözleşmeden çekilme konusunu görüşecek olan AK Parti MYK üyelerine sesleniyoruz; Her gün en az 3 kadının öldürüldüğü bir ülkede kadınları şiddetten koruyan bir sözleşmeden geri çekilme yönünde karar verilerse ortaya çıkacak sonuçlardan sorumlu olacaklardır.

Bir kez daha hatırlatmak isteriz;

Kadınların Kazanılmış Haklarından Ve şiddetsiz bir hayat mücadelesinden asla VAZGEÇMEYECEKLER.

EŞİK-Eşitlik İçin Kadın Platformu

İletişim için: esitlikicinkadinplatformu@gmail.com